

K. MARX

PUHE „KANSANLEHDEN“¹ JUHLAPÄIVÄNÄ

Niin sanotut vuoden 1848 vallankumoukset olivat vain pieniä episodeja, mitättömiä rakoja ja halkeamia eurooppalaisen yhteiskunnan lujassa kuoressa. Mutta ne paljastivat sen alta pohjattoman syvyyden. Lujalta näyttäneen pinnan alta paljastui ääretön valtameri, joka aaltoilemaan päästyään voi lyödä pirstoiksi kokonaisia kalliomantereita. Melukkaasti ja sekavasti ne julistivat proletariaatin vapautumista — tuota 19. vuosisadan ja sen vallankumousten salaisuutta.

Tosin tämä sosiaalinen vallankumous ei ollut vuoden 1848 keksimä uutuus. Höyryvoima, sähkö ja kehuukone olivat verrattomasti vaarallisempia vallankumouksellisia kuin kansalaiset Barbès, Raspail ja Blanqui. Mutta vaikka ilmakehä, jossa elämme, painaa meitä jokaista 20 000 naulan painolla, niin tunnemme me sitä? Yhtä vähän kuin eurooppalainen yhteiskunta tunsikin ennen vuotta 1848 vallankumouksellista ilmakehää, joka ympäröi ja painoi sitä joka puolelta.

Tämä on suuri ja 19. vuosisadalle luonteenomainen tosiasia, jota yksikään puolue ei rohkene kieltää. Toisaalta elämään on syntynyt sellaisia teollisia ja tieteellisiä voimia, joista minään aikaisempina historiankausina ei voinut olla edes aavistustakaan. Mutta toisaalta ilmenee enteitä rappeutumisesta, joka vie voiton kaikista aikakirjoihin merkityistä Rooman valtakunnan loppujan kauhuista.

¹ „People's Paper“ („Kansanlehti“) — chartistien äänenkannattaja, ilmestyi Lontoossa vuodesta 1852 vuoteen 1858. *Toim.*

Meidän aikanamme jokaiseen asiaan näyttää sisältyvän oma vastakohtansa. Me näemme, että kone, jolla on ihmeellinen voima supistaa ihmistyötä ja tehdä se tuloksellisemmaksi, johtaa nälkään ja nääntymykseen. Uudet rikkauten lähteet muuttuvat jonkin sallimuksen kirouksesta kurjuuden lähteiksi. Näyttää kuin taiteen saavutukset ostettaisiin moraalisen laadun menetyksen hinnalla. Ihmiskunta yleensä saa yhä suuremman vallan luontoon, samalla kun erillinen ihminen joutuu muiden ihmisten tai oman alennuksensa orjaksi. Tieteen puhdas valokini näyttää pääsevän valaisemaan vain tietämättömyyden synkkää taustaa vasten. Kaikki keksintömme ja koko edistyksemme näyttää johtavan siihen, että aineellisille voimille annetaan intellektuaalinen elämä, mutta inhimillinen elämä painetaan tylsän aineellisen voiman tasalle. Tämä antagonismi toisaalta nykyaikaisen teollisuuden ja tieteen, toisaalta kurjuuden ja rappeutumisen välillä, tämä antagonismi aikakautemme tuotantovoimien ja yhteiskunnallisten suhteiden välillä on kouraantuntuva, painostava ja kiistaton tosiasia. Itkeskelköt jotkin puolueet sen johdosta, halutkoot toiset päästä irti tekniikan nykyaikaisista saavutuksista pelastuakseen samalla nykyaikaisista konflikteista; luulkoot kolmannet, että näin huomattavaa teollisuuden edistymistä tulee kiertämättä seuraamaan yhtä huomattava taka-askel politiikassa. Me puolestamme emme erehdy sen suhteen, minkä luontoinen on se viekas henki, joka tulee aina esiin kaikissa noissa ristiriidoissa. Me tiedämme, että voidakseen toimia asianmukaisella tavalla yhteiskunnan uudet voimat kaipaavat vain yhtä: niiden on jouduttava uusien ihmisten käsiin, ja nämä uudet ihmiset ovat työläisiä.

Työläiset ovat samanlainen nykyajan keksintö kuin koneetkin. Niissä ilmiöissä, jotka saattavat porvariston, aristokratian ja kovaonniset regression profeetat levottomiksi, me tunnemme hyvän ystävämme, meidän Robin Goodfellow'n¹, vanhan myyrän, joka osaa niin nopeasti kaivaa maan alla, mainion pioneerin — vallankumouksen. Englannin työläiset ovat nykyaikaisen teollisuuden esikoisia. Ja he eivät tietenkään viimeisinä tule tämän teollisuuden synnyttämän sosiaalisen vallankumouksen avuksi — vallankumouksen, joka merkitsee heidän oman luokkansa vapautumista koko maailmassa ja joka on yhtä kansainvälistä kuin pääoman herruus ja palkkaorjuus. Tunnen sen sankariillisen taistelun, jota Englannin työläiset ovat viime vuosisadan puolivälistä alkaen käyneet, taistelun, joka on vähemmän tunnettua vain siksi, että porvarilliset historioitsijat ovat jättäneet sen

¹ Mielikuvituksellinen olento, joka kansanuskon mukaan Englannissa 16. ja 17. vuosisadoilla esitti ihmisten asioissa hyvän ystävän osaa; eräs päähenkilö Shakespearen huvinäytelmässä „Kesäyön uni”. *Toim.*

varjoon ja olleet vaiti siitä. Saksassa oli keskiajalla salainen tuomioistuin, niin sanottu „Fem-oikeus”, jonka tehtävänä oli kostaa hallitseville luokille niiden suorittamat konnantyöt. Jos johonkin taloon oli piirretty punainen risti, niin kaikki ymmärsivät, että „Fem” oli tuominnut sen omistajan. Nykyään on Euroopan kaikkiin taloihin piirretty salaperäinen punainen risti. Itse historia on nyt tuomari, ja tuomion täytäntöönpanijana on proletariaatti.

*Puhe, jonka K. Marx piti huhtikuun
14. pnä 1856*
*Julkaistu sanomalehdessä „The People's
Paper” huhtikuun 19. pnä 1856*

*Julkaistaan lehden tekstin mukaan
Suomennos englannin kielestä tehdystä
venäjänöksestä*